

NVN-Nieuwsbrief Wetenschap - januari 2021

In deze nieuwsbrief komen de volgende onderwerpen aan bod:

- [Klinische neurofysiologie](#)
- [Epilepsie](#)
- [MS](#)
- [Neuromusculaire ziekten](#)
- [Hoofdpijn](#)
- [Bewegingsstoornissen](#)

Inleiding

Dit is de eerste nieuwsbrief van de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek Neurologie (CWON). Om te beginnen wensen we u een gezond en gelukkig 2021. De CWON heeft als taak wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van de neurologie te signaleren en onder de aandacht te brengen. In dat kader organiseert de CWON ieder jaar de NVN-Wetenschapsdagen: vooral voor aios een platform voor de presentatie van hun onderzoek. Tot vorig jaar werden de succesvolle wetenschapsdagen onder leiding van prof. Rogier Hintzen en prof. Diederik van der Beek georganiseerd. De [samenstelling van de CWON](#) is inmiddels gewijzigd en de commissie heeft als nieuw initiatief een halfjaarlijkse nieuwsbrief over de ontwikkelingen en studies binnen de neurologie. We vragen de werkgroepen binnen de NVN hiervoor input te leveren door enkele actuele of juist afgeronde studies binnen hun aandachtsgebied te beschrijven. Zo krijgt iedereen binnen de NVN inzicht van wat er speelt in de specifieke deelgebieden. In deze nieuwsbrief komen zes werkgroepen aan het woord, de andere volgen later. De nieuwsbrieven krijgen een plek [op de website van de NVN](#) zodat u ze ook later nog kunt raadplegen.

Graag feliciteert de CWON de recente prijswinnaars van de wetenschapsprijzen: de Mr CLEAN-groep als winnaar van de [Winklermedaille 2020](#) en Jeannette Gelauff als winnaar van de [dr. Jan Meerwaldtprijs](#). Dit illustreert het goede onderzoek binnen de Nederlandse neurologie. Daar kunnen we trots op zijn!

Klinische neurofysiologie

- *DISTRICTS: CTS-onderzoek*

De DISTRICTS (*Dutch Injection versus Surgery TRIal in CTS patients*) is een landelijke zorgevaluatiestudie die de beste behandelstrategie bij het carpaletunnelsyndroom onderzoekt: initieel een injectie met ontstekingsremmers of initieel een operatie. In de meer dan 30 deelnemende centra is bijna 60% van de 940 beoogde deelnemers geïnccludeerd, zie: <https://www.districts.nl/> (Camiel Verhamme, AUMC locatie AMC)

- *TELSTAR-studie – postanoxische encefalopathie na reanimatie*

Bij 10-35% van de patiënten met een postanoxische encefalopathie na reanimatie wordt een elektro-encefalografische status epilepticus vastgesteld. Bijna honderd procent van deze patiënten overlijdt. Het is onduidelijk of de EEG-patronen een vorm van epilepsie weergeven, waarbij behandeling met anti-epileptica de uitkomst voor patiënten kan verbeteren, of ernstige ischemische schade, waarbij behandeling zinloos is. De TELSTAR-studie (*Treatment of Electroencephalographic Status Epilepticus After cardiopulmonary Resuscitation*) is een multicentrische klinische trial met gerandomiseerde behandelingstoewijzing, open-labelbehandeling en geblindeerde uitkomstmeting (PROBE-design) en wordt uitgevoerd in elf ziekenhuizen in Nederland en België; 95% van het inclusiedoel is inmiddels behaald. De resultaten van het onderzoek worden in 2021 verwacht, zie <http://www.telstartrial.nl/> (Jeannette Hofmeijer, Rijnstate Ziekenhuis)

Epilepsie

Een overzicht van het lopende klinisch geïntereerde onderzoek op epilepsiegebied vindt u op [de website van de Epilepsieliga](#).

- *EpiUltra studie: Ultrahoge veldsterkte MRI als voorbereiding op epilepsiechirurgie bij patiënten die 3T MRI-negatief zijn*

Het betreft hier onderzoek naar de meerwaarde van Ultra High Field MRI na een 'negatieve' 3T MRI. Bij 60 patiënten wordt een 7T-MRI uitgevoerd, 10 patiënten uit deze groep zullen ook een 9.4T scan ondergaan. Duur: 2020-2024. (Rick van Lanen (rick.van.lanen@mumc.nl) (Academisch Centrum voor epileptologie Kempenhaeghe/MUMC+, Universiteitsziekenhuis Aken))

- *Gebruik van oorelektroden voor ambulante meten van het EEG bij kinderen met cognitieve problemen als gevolg van epilepsie*

Met een langdurig simultaan EEG en neuropsychologisch onderzoek wordt de epilepsie in relatie met cognitieve problemen van kinderen met een gegeneraliseerde vorm van epilepsie in kaart gebracht. Door gebruik van de oorelektroden voor het meten van het EEG kan periodiek en laagdrempelig het effect van de behandeling gevolgd worden in de eigen leefomgeving van de kinderen. Duur: 2018-2022. (Mireille Bourez mbourez@sein.nl (SEIN Zwolle, Universiteit Twente, TMSi B.V., Oldenzaal))

- *PROMISE-onderzoek: PROMoting Implementation of Seizure detection devices in Epilepsy care; aanvalsdetectie in de thuissituatie*

Nachtelijke aanvallen kunnen gevaarlijk zijn, op tijd signaleren is belangrijk. De NightWatch detecteert en alarmeert bij aanvallen. Deze armband meet hartslag en bewegingen van de arm. Bij volwassenen werkte het goed, bij kinderen werkt het nog niet optimaal. Daarom zijn parameters aangepast. Er wordt in dit onderzoek gekeken naar fout positieve en negatieve meldingen en gebruikerstevredenheid. Offline worden automatische beeldverwerking en audiodetectie gevalideerd. De resultaten worden eind 2021 verwacht. (Roland Thijs (rthijs@sein.nl) (SEIN, ACE Kempenhaeghe, UMC Utrecht))

- *AMICE studie: Autoimmune epilepsy Modulated by IVIg – effects on Cortical Excitability*

Antistoffen vormen een relatief nieuwe oorzaak voor epilepsie. Het is wel belangrijk deze te herkennen omdat deze vorm van epilepsie meestal niet of nauwelijks reageert op anti-epileptica, maar wel op immuuntherapie. Om de effecten van immuuntherapie te meten, zal in de AMICE studie tweemaal IVIg worden gegeven waarbij wordt gekeken naar de effecten op epilepsie, cognitie, maar ook naar de evolutie van de antistoffen. Daarnaast zal de verandering van de exciteerbaarheid van de hersenen door immuuntherapie worden beoordeeld met behulp van TMS-EEG. Inclusie is gestart, aanmelden kan via amice.neurologie@erasmusmc.nl (Yvette Crijnen/Maarten Titulaer, Erasmus MC, in samenwerking met SEIN Heemstede [Roland Thijs]).

MS

- *DOT-MS-studie*

De [DOT-MS studie](#) (discontinuing disease-modifying therapies in stable relapsing-remitting multiple sclerosis) onderzoekt of patiënten die minimaal vijf jaar vrij van ontstekingsactiviteit zijn, veilig de afweeronderdrukkende therapie kunnen stoppen. Daarnaast wordt onderzocht of met behulp van biomarkers voorspeld kan worden welke patiënten het best zouden kunnen stoppen met medicatie. Deze zorgevaluatiestudie onderzoekt een door NVN-leden geprioriteerd kennishiaat (Kennisagenda Neurologie). De inclusie is deze zomer gestart, en geïnteresseerden in deelname zijn welkom. Graag aanmelden via dot-ms@amsterdamumc.nl. (Eva Strijbis (AUMC, locatie VUmc))

- *NEXT-MSN*

De studie [NEXT-MS](#) onderzoekt een op maat gedoseerde behandeling van natalizumab (Tysabri) bij MS-patiënten. Op basis van dalspiegels wordt gekeken of de patiënt op het standaard vierwekenschema (1 infuus per 4 weken) moet blijven, of dat iemand mag verlengen naar een vijf-, zes-, zeven- of achtwekenschema. Hierdoor hoeven de meeste patiënten (85%) minder vaak naar het ziekenhuis te komen en wordt de kans op complicaties zoals PML mogelijk verkleind. Het onderzoek is februari 2020 gestart (met al meer dan 100 inclusies) en er zullen circa twintig ziekenhuizen aan deelnemen. Resultaten worden verwacht in 2024. (Zoé van Kempen (AUMC, locatie VUmc) z.vankempen@amsterdamumc.nl)

- *RELAMS-studie*

Met de RELAMS-studie wordt onderzoek gedaan naar de oorzaken van acute neurologische klachten bij RRMS. Het doel is om duidelijker onderscheid te kunnen maken tussen een echte relapse en een pseudo zodat de juiste behandeling ingezet kan worden. Ook wordt onderzocht of Neurofilament Light kan helpen om de verschillende oorzaken van een relaps van elkaar te onderscheiden. Het onderzoek is in februari 2020 gestart en vindt plaats in zes ziekenhuizen. (Jeske van Pamelan (ETZ Tilburg) j.vanpamelan@etz.nl (<https://nationaalsfonds.nl/onderzoek/onderscheid-tussen-schub-en-pseudoschub/>))

Neuromusculaire ziekten

- *ADAPT-studie*

De ADAPT-studie onderzoekt door middel van een diagnostische accuratessestudie de toegevoegde waarde van verschillende diagnostische testen, naast anamnese, neurologisch onderzoek en CK. Het doel is om een *evidence based* diagnostisch algoritme te maken, dat gebruik maakt van zo weinig mogelijk en de minst invasieve diagnostiek voor patiënten met verdenking op myositis. Het gaat om een tweedaagse (dag)opname waarin alle diagnostische tests gedaan zullen worden, bestaande uit: EMG, echo spieren, MRI spieren, huid-spier-fascie biopsie en antistofbepaling. De resultaten zullen binnen enkele dagen bekend zijn, zodat snel met een behandeling gestart kan worden. (Hannah Walter, a.w.walter@amsterdamumc.nl Amsterdam UMC, locatie AMC)

Hoofdpijn

- *Brain@home-studie*

MRI en elektrofyysiologische studies uit het verleden hebben aangetoond dat er in (corticale) hersengebieden veranderingen optreden voordat een migraineaanval zich klinisch manifesteert. Met de Brain@home-studie wordt in de aanloop naar een migraineaanval over meerdere dagen de exciteerbaarheid van de cortex gemeten met VEP-EEG. Met de longitudinale data van corticale veranderingen (tijdens de prodromale fase) kan een voorspellend model worden ontwikkeld dat ten eerste voorspelt dat er een migraine aanval komt en (in de toekomst) ten tweede wanneer deze aanval te verwachten is. (Gisela Terwindt, g.m.terwindt@lumc.nl, LUMC)

- *WHAT-studie*

De WHAT-studie (*Women, Hormones, Attacks and Treatment*) bestaat uit drie onderdelen en heeft als doel de exacte rol van hormoonschommelingen in het uitlokken van migraineaanvallen bij vrouwen te achterhalen en het vinden van een effectieve preventieve behandeling gericht op hormonen voor vrouwen met migraine. Zie voor meer informatie www.whatstudy.nl. (Gisela Terwindt, g.m.terwindt@lumc.nl (samenwerking tussen LUMC en Erasmus MC)).

Bewegingsstoornissen

- *Effectiviteit DBS-behandeling bij Parkinson- en dementiepatiënten*

Er komt nader onderzoek naar diepe hersenstimulatie voor motorische responsfluctuaties bij patiënten met de ziekte van Parkinson en Dementie. Momenteel zijn ernstige cognitieve stoornissen een contra-indicatie voor DBS-behandeling bij de ziekte van Parkinson. De wetenschappelijke onderbouwing hiervoor is echter zwak. Het hoofddoel van een onderzoek dat binnenkort zal starten, is dan ook om bij patiënten met Parkinson en dementie de effectiviteit van DBS-behandeling voor motorresponsfluctuaties te vergelijken met de best mogelijke orale medicamenteuze behandeling. Inclusie in het onderzoek zal mogelijk zijn vanaf februari 2021. (Joke Dijk, j.m.dijk@amc.uva.nl / Rob de Bie, r.m.debie@amc.uva.nl, Amsterdam UMC, locatie AMC)

Bezoekadres

Mercatorlaan 1200
3528 BL UTRECHT

Postadres

Postbus 20050
3502 LB UTRECHT

T 088 500 19 00

vereniging@neurologie.nl
www.neurologie.nl